

**Силабус навчальної дисципліни
«Облік ЗЕД»**

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Освітньо-професійна програма:

«Податкова справа в системі державного контролю»

Рік навчання: 4, Семестр: 8

Кількість кредитів: 3

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль – диференційований залік

Форма проведення занять – лекції, практичні заняття

Назва курсу	Облік ЗЕД
Викладач	Роздимаха Ірина Миколаївна, старший викладач кафедри обліку та консалтингу
Контактний тел.	+380505906619
Email:	i.rozdymakha.dpu.edu@gmail.com
Електронна версія курсу	https://moodle.dpu.edu.ua/course/view.php?id=3298
Консультації	Очні консультації: 2 год., кафедра обліку та консалтингу (ауд. 234, корп. В) Онлайн-консультації - за потребою.

Коротка анотація до курсу.

Навчальна дисципліна «Облік ЗЕД» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти спеціальних знань концептуальних засад організації та методики особливостей бухгалтерського обліку операцій із зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД), набуття практичних навиків з документального оформлення та відображення в обліку господарських операцій з експорту, імпорту, проведення розрахунків у іноземній валюті, порядку формування облікової інформації та методики її використання в управлінні господарськими засобами і процесами, узагальнення інформації та складання звітності з ЗЕД.

1. Формат курсу – Змішаний (супровід в системі Moodle)

2. Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни.

«Податкова справа в системі державного контролю»

Загальні компетентності:

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в

фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для

задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.

Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.

Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Фахові компетентності:

Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій обліку, аналізу, аудиту, звітності, податкового контролю та оподаткування.

Орієнтуватись в усіх напрямках роботи ДПС України, ДАС України та інших органах діяльності, яких координує МФУ.

3. Результати навчання:

Знання та розуміння:

Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.

Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування.

4. Обсяг курсу.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16 год.
Практичні заняття	14 год.
Самостійна робота	58 год.
Індивідуально-консультаційна робота	2 год.
Разом	90 год

5. Технічне й програмне забезпечення/обладнання. У період сесії доцільно використовувати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з викладачем з приводу проведення занять та консультацій. У міжсесійний період слід використовувати комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу Internet), доступ до платформи MOODLE, оргтехніку для підготовки (друку) письмових робіт.

6. Політика курсу - здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня повинні дотримуватися академічної доброчесності відповідно до «Положення про академічну доброчесність в ДПУ».

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю

результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

7. Схема дисципліни

Години	Тема, план	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Вага оцінки (кільк. балів)
8 год.	<p>Тема 1: Предмет, завдання, загальнотеоретичні і специфічні основи дисципліни.</p> <p>1.Сутність зовнішньоекономічної діяльності, предмет і мета дисципліни.</p> <p>2.Види та суб'єкти та об'єкти зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>3.Тарифне та нетарифне регулювання ЗЕД. Режим ліцензування і квотування для окремих видів товарів.</p>	<p>Лекції</p> <p>Практичні заняття</p> <p>Самостійна робота</p>	<p>Знати: сутність зовнішньоекономічної діяльності підприємств, види, суб'єкти та об'єкти зовнішньоекономічної діяльності, тарифне та нетарифне регулювання ЗЕД, режим ліцензування і квотування для окремих видів товарів.</p>	5
14 год.	<p>Тема 2: Основні положення міжнародних контрактів та особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку.</p> <p>1. Зовнішньоекономічний договір (контракт) та функції ЗЕД - договору.</p> <p>2. Види контрактів (контракти міжнародної купівлі-продажу, разового постачання, постачання комплектного устаткування, контракти з періодичною поставкою, з оплатою у грошовій і в товарній формі, попередній контракт. термінові контракти).</p> <p>3. Етапи підготовки до укладання контракту.</p> <p>4. Законодавчі та нормативні акти України, що регулюють питання форми, порядку складання і виконання</p>	<p>Лекції</p> <p>Практичні заняття</p> <p>Самостійна робота</p>	<p>Знати: функції ЗЕД – договору, види контрактів; етапи підготовки до укладання контракту; законодавчі та нормативні акти України, що регулюють питання форми, порядку складання і виконання ЗЕД-контрактів; зміст і структуру зовнішньоекономічного договору; правила “Інкотермс”.</p>	5

	<p>зовнішньо економічних договорів (контрактів).</p> <p>5. Зміст і структура зовнішньо економічного договору (контракту).</p> <p>6. Вибір і відображення в контракті базисних умов поставки. “Міжнародні правила інтерпретації комерційних термінів”, або правила “Інкотермс”.</p>			
14 год.	<p>Тема 3. Облік валютно-фінансових операцій у зовнішньоекономічній діяльності:</p> <p>1. Іноземна валюта та інші активи, виражені в іноземній валюті, особливості обліку на рахунках бухгалтерського обліку:</p> <p>1.1. Облік іноземної валюти в касі.</p> <p>1.2. Облік іноземної валюти на поточному рахунку.</p> <p>1.3. Облік іноземної валюти на інших рахунках в установі банку.</p> <p>2. Монетарні та немонетарні статті балансу відповідно до П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів».</p> <p>3. Облік операцій з придбання та продажу іноземної валюти:</p> <p>4. Організація та відображення в обліку міжнародних розрахунків в іноземній валюті відповідно до умов контракту.</p> <p>5. Курсові різниці та їх відображення в обліку й звітності.</p>	<p>Лекції</p> <p>Практичні заняття</p> <p>Самостійна робота</p>	<p>Знати: особливості обліку валюти на рахунках бухгалтерського обліку та в касі; монетарні та немонетарні статті балансу відповідно до НП(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів»; методика обліку операцій з придбання та продажу іноземної валюти; організацію та відображення в обліку міжнародних розрахунків в іноземній валюті відповідно до умов контракту; відображення в обліку курсових різниць.</p>	5
12 год.	<p>Тема 4. Облік імпорتنих операцій:</p> <p>1. Сутність імпорتنих операцій і задачі їх обліку. Загальні засади здійснення імпорتنих операцій.</p> <p>2. Особливості обліку імпорту товарів, робіт і послуг.</p> <p>3. Бухгалтерський облік імпорتنих операцій за умови наступної оплати та за умови</p>	<p>Лекції</p> <p>Практичні заняття</p> <p>Самостійна робота</p>	<p>Знати: сутність та загальні засади здійснення імпорتنих операцій; особливості обліку імпорту товарів, робіт і послуг; правила бухгалтерського обліку імпорتنих операцій; особливості нарахування і відображення ПДВ, митних платежів і інших зборів при імпорتنих операціях.</p>	4

	передоплати. 4.Особливості нарахування і відображення ПДВ, митних платежів і інших зборів при імпорتنих			
12 год	Тема 5. Облік експортних операцій: 1.Поняття , умови, документальне оформлення експортних операцій 2.Бухгалтерський облік експортних операцій 3.Особливості оподаткування експортних операцій.	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	Знати: поняття , умови та документальне оформлення експортних операцій; правила бухгалтерського обліку експортних операцій особливості оподаткування експортних операцій.	4
8 год.	Тема 6. Облік бартерних (товарообмінних) операцій та операцій з давальницькою сировиною: 1.Поняття бартерних операцій, особливості оформлення. 2.Особливості оподаткування бартерних операцій. 3.Бухгалтерський облік бартерних операцій. 4.Основні поняття операцій з давальницькою сировиною. 5.Документальне оформлення операцій із переробки давальницької сировини. 6.Особливості бухгалтерського обліку операцій із переробки давальницької сировини 7.Податковий облік операцій з давальницькою сировиною.	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	Знати: сутність бартерних операцій, порядок оформлення та особливості їх оподаткування ; правила бухгалтерського обліку бартерних операцій; основні поняття операцій з давальницькою сировиною; документальне оформлення операцій із переробки давальницької сировини та особливості бухгалтерського та податкового обліку операцій із переробки давальницької сировини	4
10 год	Тема 7. Особливості обліку інших зовнішньоекономічних операцій: 1.Облік розрахунків по відрядженнях за кордон. 1.1.Поняття службового відрядження, розрахунок і видача авансу. 1.2.Облік витрат на відрядження в іноземній валюті. 1.3.Розрахунки із застосуванням пластикових	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	Знати: .правила обліку розрахунків по відрядженнях за кордон; Правила обліку кредитних (фінансових) операцій; правила обліку інвестицій в спільні підприємства, лізингових операцій та офшорний бізнес.	4

	карток. 2.Облік кредитних (фінансових) операцій. 2.1.Види кредитних угод. 2.2.Умови отримання кредиту. 2.3.Порядок отримання банківського кредиту. 2.4.Облік кредитних операцій. 3.Облік інвестицій в спільні підприємства. 4.Облік лізингових операцій та офшорний бізнес.			
12 год.	Тема 8. Звітність ЗЕД: 1.Фінансова звітність суб'єктів ЗЕД. 2.Статистична звітність суб'єктів ЗЕД. 3.Податкова звітність суб'єктів ЗЕД.	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	Знати: зміст і структуру фінансової звітності суб'єктів ЗЕД; статистичну та податкову звітність суб'єктів ЗЕД.	4
Проміжний модульний контроль				10
Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE				5
Диференційований залік				50
Усього за курсом				100

8. Система оцінювання.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Бали нараховуються за наступним співвідношенням: практичні заняття: 26% загальної кількості балів; модульний контроль: 15% загальної кількості балів; завдання самостійної / індивідуальної роботи: 0% / 4% загальної кількості балів (оцінювання самостійної роботи здійснюється під час практичних занять та за результатами контрольних робіт); комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE: 5% загальної кількості балів; диференційований залік: 50% загальної кількості балів.

9. Шкала оцінювання.

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Оцінка за національною шкалою (екзамен)
90-100	A	відмінно	відмінно
80-89	B	дуже добре	добре
70-79	C	добре	
60-69	D	задовільно	задов.
50-59	E	достатньо	
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	незадовільно
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	

10. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 1 бал). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, листок непрацездатності).

Політика щодо академічної доброчесності: Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Загальна система оцінювання курсу	Виконання всіх видів навчальних робіт впродовж семестру / диференційований залік - 50/50%
Вимоги до письмової роботи	Поточний і підсумковий контроль виконується у вигляді самостійно виконаної письмової роботи. Робота повинна відповідати отриманому варіанту завдань, виконується під час визначених розкладом занять із дотриманням принципів академічної доброчесності.
Практичні заняття	На кожне практичне заняття передбачене завдання за відповідною темою навчальної дисципліни, які виконуються в аудиторії (дистанційно – Moodle). Під час практичних занять передбачене поточне оцінювання теоретичних знань і набутих практичних навичок шляхом проведення тестування або усного опитування.
Умови підсумкового контролю	Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність, становить 50 балів. Сумарна кількість балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р № 436-ІУ (редакція 02.04.2020). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96, із змінами. URL (редакція 01.01.2020) URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Митний кодекс. Верховна рада від 13.03.2012 р. № 4495-УІ/ (редакція 02.04.2020). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Про митний тариф України. Закон України від 19.09.2013р. № 584 (редакція 29.12.2019) з наступними змінами і доповненнями. URL : zakon.rada.gov.ua
5. Про банки і банківську діяльність. Закон України від 20.03.91р. (редакція 28.04.2020). URL: zakon.rada.gov.ua
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 / офіційний сайт Верховної ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>.
7. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від

- 16.07.1999 № 996-XIV, із змінами. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
8. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.91 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
 9. План рахунків бухгалтерського обліку, затверджений наказом Мінфіну від 19.04.01 р. № 186. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
 10. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VII URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
 11. Про валюту і валютні операції. Закон України від 21.06. 2018 р. 2473-VIII (в редакції 28.04.2020). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
 12. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 05.04.2001 р. № 2346-III. (редакція 13.02 2020). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
 13. Про Національний банк України :Закон України 20.05.1999 р. № 679-XIV. (редакція 28.04.2020). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
 14. Про банки і банківську діяльність. Закон України від 07.12.2000. № 2121 URL: zakon.rada.gov.ua
 15. Про режим іноземного інвестування Закон України від 19.03.1996р., № 93/96-19. (дата звернення 25.04.2016)- URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
 16. НП(С)БО 12 "Фінансові інвестиції": наказ Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 року № 87. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
 17. НП(С)БО 9 "Запаси": Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246- URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
 18. НП(С)БО 21 "Вплив змін валютних курсів": Наказ Міністерства фінансів України від 10.08.2000 р. № 193 // URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
 19. НП(С)БО 15 «Доходи»: наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 року № 290. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
 20. НП(С)БО 16 «Витрати»: наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 року № 318. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
 21. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435 – VI, із змінами. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
 22. Про деякі питання регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності / пост КМУ від 29.04. 1999 р. N 756 (Редакція 26.12.2012)// Спосіб доступу: zakon.rada.gov.ua
 23. Про затвердження Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон, наказ МФУ 59 від 13.03.98 (редакція 15.09.2017). URL:zakon.rada.gov.ua
 24. Про суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, що направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів/ пост. КМУ від 2 лютого 2011 р. № 98 (редакція 17.12.2019). URL: zakon.rada.gov.ua
 25. Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах: Затверджена Постановою Правління НБУ від 12.11.2003 N 492 (редакція 17.01.2020). URL: zakon.rada.gov.ua
 26. Інкотермс. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати (редакція 2020 року): Міжнародна торгова палата. URL: zakon.rada.gov.ua
 27. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: затв. постановою правління НБУ від 21.01.04 р. № 22. URL: zakon.rada.gov.ua
 28. Класифікатор іноземних валют та банківських металів. Постанова НБУ 04.02.1998 р. №34 (редакція 28.04.2020). URL: zakon.rada.gov.ua
 29. Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів): Затверджене Наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України 06.09.2001 р. №201 (ред. 13.08.2013). URL: zakon.rada.gov.ua
 30. Положення про митні декларації, затв. пост.КМУ 21.05.2012 р. № 450. (редакція 05.01.2020). URL: zakon.rada.gov.ua
 31. Про деякі питання встановлення офіційного курсу гривні до іноземних валют та внесення змін до Класифікатора іноземних валют та банківських металів. Від 19.07.2018 № 80 (редакція 28.04.2020). URL: zakon.rada.gov.ua
 32. Про затвердження форми Декларації про валютні цінності, доходи та майно, що належать резиденту України і знаходяться за її межами, наказ Міністерства фінансів

України № 207 від 25.12.95 р. (ред. 21.07.2017). URL:
<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0018-96>

33. Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України
Постанова правління НБУ № 160 від 03.03.2015 р. (ред. 14.12.2017р).

Допоміжна:

34. Багорова І.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств. Підручник для вузів. Київ: Центр навчальної літератури, 2014. 580 с.
35. Бутинець Ф.Ф. та інші Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності. 2-е вид., доп. І перероблене. Житомир: ПП "Рута", 2008. 544 с.
36. Войтенко Т. ЗЕД: бухгалтерський і податковий облік у подробицях. Харків: Фактор, 2018. 400 с.
37. Вічевич А.М. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посібник. Львів: Афіша, 2004. 140 с.
38. Голов С. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами. Практичний посібник. Київ, Лібра, 2016, 840 с.
39. Кадуріна Л.О., Стрельнікова М.С. Облік зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах України: теорія, практика, рекомендації. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 606 с.
40. Облік зовнішньоекономічної діяльності. Навч. посіб / М.Ф.Осійчук, В.Г.Шандуровська, М.І.Беленкова та ін : Київ: Алерта, 2015. 332 с.
41. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: Навч. Посібник / Г.О. Король, Н.Г. Шпанковська, Р.Б. Сокольська та ін.; За ред. д.е.н., проф. К.Ф. Ковальчука. Дніпропетровськ: НМетАУ, 2017. 172 с.
42. Облік та аналіз зовнішньоекономічної діяльності: Навч.-метод, пос. / Ю.А. Кузьмінський, В.Г. Козак, Л.І. Лук'яненко та ін.; Київ, КНЕУ, 2015. 179 с.

Інформаційні ресурси:

43. [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua) - Верховна Рада України.
44. [http:// www.minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua) - Міністерство фінансів України.
45. [http:// www.customs.gov.ua/](http://www.customs.gov.ua/) - Державна фіскальна служба України.
46. [http:// www.bank.gov.ua](http://www.bank.gov.ua) - Національний банк України.
47. [http:// www.dkrs.gov.ua](http://www.dkrs.gov.ua) - Державна фінансова інспекція.
48. [http:// www.nssmc.gov.ua](http://www.nssmc.gov.ua) - Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку.
49. [http:// www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua) - Державний комітет статистики України.
50. [http:// www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php3](http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php3) – Бібліотеки в Україні.
51. <http://www.nbu.gov.ua>. – Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського
52. [http:// www.kaf-buh-nudpsu.at.ua](http://www.kaf-buh-nudpsu.at.ua). - Сайт кафедри обліку та консалтингу ДПУ.
53. <http://library.nusta.edu.ua> - Сайт наукової бібліотеки ДПУ.
54. <http://uk.wikipedia.org> – вільна енциклопедія.
55. <http://www.minfin.gov.ua> – сайт Міністерства фінансів України.
56. <http://www.osvita.org.ua> – сайт Міністерства освіти і науки України
57. <http://web/worldbank/org>. – сайт Світового - Міністерство фінансів України.